

Η Πτώση

(Der Untergang/Downfall)

(2004)

Η πτώση

Πληροφορίες για την ταινία

∞ Η ταινία, κυκλοφόρησε το 2004 και αναφέρεται στις τελευταίες 12 μέρες πριν την πτώση του Βερολίνου και άρα του Γ' Ράιχ. Στην αρχή βλέπουμε την τελευταία επιζήσασα από το επιτελείο του Αδόλφου Χίτλερ, που ήταν η γραμματέας του, η οποία μας εξιστορεί όλα όσα συνέβησαν στο καταφύγιο του Γερμανού δικτάτορα, κατά τις τελευταίες ώρες της εξουσίας του. Ο **Bruno Ganz**, έπαιξε τον Χίτλερ, ρόλος που του χάρισε 4 βραβεία, ανάμεσα στα οποία το Βραβείο Καλύτερου Ηθοποιού Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου και το Βραβείο Καλύτερου Ηθοποιού Βαυαρικού Κινηματογράφου. Η ταινία προτάθηκε για το Oscar Καλύτερης Ξενόγλωσσης Ταινίας.

Πληροφορίες για την ταινία

☞ Αφετηρία για τον Χίρσμπιγκελ ήταν ένα καλογραμμένο, ιστορικά πιστό, σενάριο του Μπερντ Αϊχινγκερ, βασισμένο σε δυο βιβλία («Στο μπούνκερ του Χίτλερ» του Γιοκίμ Φεστ και «Bis zur letzten Stunde» των Τράουντλ Γιούνγκε και Μελίσα Μούλερ). Αποτέλεσμα, μια κλειστοφοβική, αρκετά αποκαλυπτική ταινία, που εκτυλίσσεται σχεδόν αποκλειστικά στο μπούνκερ (καταφύγιο) του Χίτλερ στις τελευταίες μέρες του Τρίτου Ράιχ.

Πληροφορίες για την ταινία

✂ Ενώ ο Κόκκινος Στρατός προχωρούσε κιόλας στο Βερολίνο και τα τελευταία απομεινάρια των χιτλερικών στρατευμάτων υποχωρούσαν αφήνοντας πίσω τους χιλιάδες νεκρούς, ο Χίτλερ, οι στρατηγοί του και η στενή συνοδεία τους, μαζί και η Εύα Μπράουν και η γραμματέας του φίρερ, Τράουντλ Γιούνγκε με την άφιξη της οποίας ξεκινά και η ταινία, βρίσκονται κλεισμένοι στο μπούνκερ, προσπαθώντας ν' αποφασίσουν για τις επόμενες κινήσεις τους. Ένας εκτός πραγματικότητας Χίτλερ πιστεύει ακόμη πως τα διαλυμένα του στρατεύματα θα κατορθώσουν να αλλάξουν την πορεία των γεγονότων και να τον σώσουν παρ' όλο που οι στρατηγοί του προσπαθούν να τον πείσουν ότι όλα έχουν χαθεί.

Πληροφορίες για την ταινία

☞ Ο σκηνοθέτης σκιαγραφεί έναν ανθρώπινο Χίτλερ που δεν μοιάζει με τον εντελώς παρανοϊκό Χίτλερ που συνήθως μας παρουσιάζει ο κινηματογράφος• ένα Χίτλερ κουρασμένο, νευρικό, στα πρόθυρα της ασθένειας Πάρκινσον, άλλοτε σκυμμένο πάνω από χάρτες να προετοιμάζει -όπως πιστεύει- τη θριαμβευτική επιστροφή του, άλλοτε καλό, να συμπεριφέρεται ευγενικά στους γύρω του, κι άλλοτε οργισμένο, να διατάζει την εκτέλεση συνεργατών που θεωρεί προδότες, χάνοντας σταδιακά τον έλεγχό του με την πραγματικότητα, κάποια στιγμή επιμένοντας πως, ακόμη κι αν ηττηθεί, οι Γερμανοί δεν πρέπει να σωθούν αλλά ν' ακολουθήσουν την τύχη τους. Πορτρέτο που ο ελβετικής καταγωγής Γερμανός ηθοποιός Μπρούνο Γκανζ ερμηνεύει με ξεχωριστή δύναμη, καταφέροντας να δώσει με την παραμικρή λεπτομέρεια τις διάφορες πτυχές του χαρακτήρα του Χίτλερ -ο ίδιος δείχνει να μελέτησε με ιδιαίτερη προσοχή, από διάφορα επίκαιρα, τη συμπεριφορά και τις κινήσεις του δικτάτορα.

Πληροφορίες για την ταινία

☞ Ενδιάμεσα βλέπουμε σκηνές από την αληθινή κατάσταση στους δρόμους του Βερολίνου, με παιδιά να πεθαίνουν, τους στρατιώτες να βρίσκονται σε πανικό, ενώ, προς το φινάλε, σε μερικές σύντομες σκηνές έξω από το μπούνκερ, παρακολουθούμε έναν έμπιστο του Χίτλερ να καίει πρώτα τα πτώματα του δικτάτορα και της Εύας Μπράουν -σύμφωνα με απαίτησή τους- και αργότερα εκείνα του Γκέμπελς και της γυναίκας του.

Η πτώση

Μερικά στοιχεία για το χρονικό της ταινίας

- ❧ Η κατάσταση της υγείας του Χίτλερ όλο και χειροτέρευε με την εξέλιξη του πολέμου. Σύμφωνα με την επικρατούσα σήμερα αντίληψη, υπέφερε από τη νόσο του Πάρκινσον σε προχωρημένο στάδιο και από προϊούσα παραφροσύνη, διατηρούσε, όμως, την από πολλούς συγχρόνους του παρατηρημένη αυθυποβολή του. Στις 19 Μαρτίου του 1945 έδωσε τη διαταγή "Νέρων" για την καταστροφή των υποδομών του γερμανικού κράτους, κατά την υποχώρηση των μονάδων της Βέρμαχτ. Όμως, στην πράξη ο Υπουργός Εξοπλισμού Άλμπερτ Σπέερ δεν εφάρμοσε τη διαταγή. Αυτή η διαταγή ήταν απόλυτα σύμφωνη με τον τρόπο σκέψης του Χίτλερ, που εκφραζόταν με την επιλογή «νίκη ή καταστροφή». Στον εχθρό δεν έπρεπε να αφεθεί παρά μόνο «καμένη γη». Κατά τη γνώμη του, το μέλλον ανήκε πλέον στον λαό της ανατολής, ο οποίος αποδείχτηκε ισχυρότερος, ενώ οι Γερμανοί, λόγω της ήττας τους, έχασαν το δικαίωμα ύπαρξης.

Μερικά στοιχεία για το χρονικό της ταινίας

☞ Στις 22 Απριλίου 1945 ο Χίτλερ έπαθε νευρική κατάρρευση. Αυτό συνέβη όταν πληροφορήθηκε, κατά τη διάρκεια του καθημερινού σχολιασμού της κατάστασης στο υπόγειο καταφύγιο, κάτω από την Καγκελαρία στο Βερολίνο, ότι η επίθεση που είχε διατάξει για την άρση της πολιορκίας του Βερολίνου δεν είχε εκτελεστεί από τον Αρχηγό των μονάδων των Ες-Ες Στάινερ, γιατί εκείνος τη θεώρησε ανεφάρμοστη λόγω του συσχετισμού δυνάμεων. Ο Χίτλερ είπε ότι όλα πλέον χάθηκαν και ότι όλοι τον έχουν προδώσει, ακόμα και τα Ες-Ες. Άφησε ελεύθερο ένα μέρος του προσωπικού του και αρνήθηκε, παρά τις παρακλήσεις του Μπόρμαν, του Κάιτελ και του Γκαίριγκ, να εγκαταλείψει το Βερολίνο. Διέταξε τον αρχιυπασπιστή του, Γιούλιους Σάουμπ, να κάψει όλα τα προσωπικά του στοιχεία και έγγραφα που βρίσκονταν στην Καγκελαρία και στο Καταφύγιο, καθώς και όσα βρίσκονταν στο Μόναχο.

Μερικά στοιχεία για το χρονικό της ταινίας

☞ Δύο θέματα κυριαρχούσαν στο καταφύγιο τις τελευταίες μέρες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου: Πόσο κοντά είναι ο Κόκκινος Στρατός και ποιος είναι ο πιο σίγουρος τρόπος αυτοκτονίας. Επανειλημμένα ο Χίτλερ μοίρασε δηλητήριο σε αυτούς που παρέμειναν μαζί του στο Καταφύγιο και δεν τον εγκατέλειψαν. Στις 29 Απριλίου νυμφεύθηκε τη σύντροφο της ζωής του Εύα Μπράουν. Την επόμενη μέρα, κατά τις 3:30 η Εύα Μπράουν αυτοκτόνησε με υδροκυάνιο. Συγχρόνως ο Χίτλερ έβαλε ένα πιστόλι στο στόμα του και πυροβόλησε.

☞ Ο Μάρτιν Μπόρμαν μαζί με τον οδηγό του Χίτλερ Έριχ Κέμπκα, τον υπηρέτη του Χάιντς Λίγκε, τον επιλοχία των SS Όττο Γκίνσε και μερικούς στρατιώτες της προσωπικής του φρουράς έκαψαν τα πτώματα, τα οποία θάφτηκαν αργότερα έξω από το καταφύγιο, μέσα σε κρατήρα από βόμβα.

Το καταφύγιο του Χίτλερ

- ❧ Αναπαράσταση της κατόψεως των υπόγειων εσωτερικών χώρων.
- ❧ Μερικοί από τους χώρους:
- ❧ 4: Καθιστικά δωμάτια
- ❧ 8: Φρουραρχείο
- ❧ 11: κύρια είσοδος
- ❧ 12: έξοδος κινδύνου
- ❧ 13: Αίθουσα αναμονής
- ❧ 16: Κλιμακοστάσιο προς το δωμάτιο του Χίτλερ
- ❧ 20: Εξωτερικοί τοίχοι από μπετόν
- ❧ 26: Γραφείο του Χίτλερ
- ❧ 27: Υπνοδωμάτιο του Χίτλερ

Το καταφύγιο του Χίτλερ

- ☞ Το τελευταίο καταφύγιο του Χίτλερ (γερμ. Führerbunker το οχυρό του Φύρερ) είναι ένα αρχιτεκτονικό σύμπλεγμα υπόγειων χώρων στο Βερολίνο, στο οποίο ο Χίτλερ διέμεινε τις τελευταίες εβδομάδες του πολέμου βρίσκοντας καταφύγιο και στο οποίο επίσης βρήκε τον θάνατο αυτοκτονώντας.
- ☞ Το καταφύγιο ήταν χτισμένο βορειοανατολικά της Καγκελαρίας (Reichskanzlei) και σε βάθος πέντε μέτρων κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Κάτω από ένα μέτρο χώμα και τέσσερα μέτρα συμπαγούς σκυροδέματος, βρίσκονταν προστατευμένοι τριάντα χώροι, κατανεμημένοι σε δύο υπόγεια πατώματα, με εξόδους στα γύρω κυρίως κτίρια και με μια έξοδο κινδύνου στον κήπο. Η σχεδίαση του καταφυγίου αποδίδεται στον Άλμπερτ Σπέερ.
- ☞ Η κατασκευή του οχυρού αυτού καταφυγίου πραγματοποιήθηκε σε δύο οικοδομικές φάσεις, που ολοκληρώθηκαν το 1936 και το 1943. Το δεύτερο τμήμα ήταν προορισμένο προσωπικά για τον Χίτλερ, στο οποίο και «μετακόμισε» το 1945. Η οικοδομή του δευτέρου τμήματος είναι ιδιαίτερα θωρακισμένη, σύμφωνα με τις οδηγίες του ίδιου του Χίτλερ. Για να προστατευθεί το οχυρό από τις βόμβες, ακόμα και στα πλαϊνά του, η οροφή, καθώς και οι πλευρικοί εξωτερικοί τοίχοι, είναι διπλού πάχους σε σύγκριση με το οικοδόμημα της πρώτης φάσης, και το οποίο θεωρείται ως απλή «πρόσβαση» στο δεύτερο, στο κυρίως καταφύγιο.

Το καταφύγιο του Χίτλερ

☞ Το καταφύγιο περιβρέχεται από τα υπόγεια φυσικά νερά της περιοχής, και γι' αυτό αντλίες ήταν σε συνεχή χρήση, επειδή το νερό έμπαινε από τις χαραμάδες. Το καταφύγιο είχε την δική του ηλεκτροδότηση χάρη σε γεννήτρια ηλεκτρικού ρεύματος. Η γεννήτρια χρησιμοποιούσε πετρέλαιο για τη λειτουργία της και, γι' αυτό, ο θόρυβος μέσα στους χώρους του καταφυγίου ήταν μεγάλος. Ο αέρας ανανεωνόταν και περνούσε από ειδικά φίλτρα για να μην υπάρχει φόβος από δηλητηριώδη αέρια.

☞ Η εσωτερική διακόσμηση ήταν λιτή. Οι τοίχοι ήταν γυμνοί. Οι εξώπορτες και οι πόρτες ανάμεσα στα τμήματα του καταφυγίου έκλειναν αεροστεγώς. Στις εισόδους ήταν τοποθετημένη φρουρά από άνδρες των SS. Οι επισκέπτες δεν επιτρεπόταν να φέρουν κανενός είδους όπλο. Τα μόνα άτομα που οπλοφορούσαν στο εσωτερικό του καταφυγίου ήταν ο ασυρματιστής τηλεφωνητής Ρόχους Μις (Rochus Misch) και, πιθανόν, ο ίδιος ο Χίτλερ.

Η χρήση του καταφυγίου

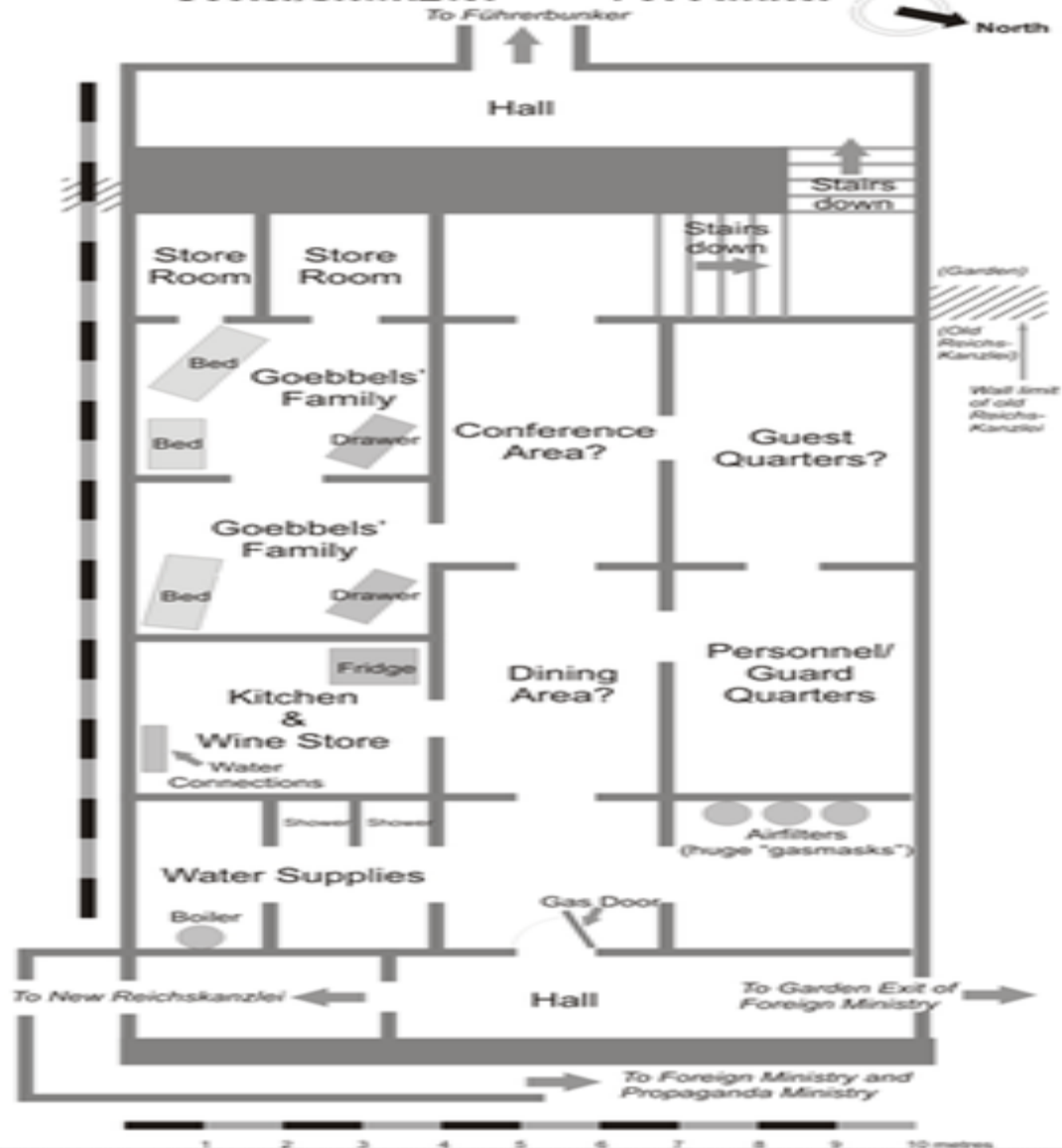

☞ Ο Χίτλερ εγκαταστάθηκε στο καταφύγιο στις 16 Ιανουαρίου του 1945 λόγω των συνεχών εναέριων βομβαρδισμών από τις συμμαχικές δυνάμεις. Μαζί του πήρε την προσωπική του ακολουθία, τους αξιωματικούς του και μερικούς ακόμα. Η Εύα Μπράουν τον ακολούθησε τον Φεβρουάριο του 1945 εγκαταλείποντας οριστικά την Βαυαρία και χρησιμοποίησε δύο δωμάτια δίπλα στο δωμάτιο του Χίτλερ. Τον Απρίλιο του 1945 τον ακολούθησε ο Γκαίμπελς και η γυναίκα του Μάγδα μαζί με τα παιδιά τους. Στο καταφύγιο τελέστηκε ο γάμος του Χίτλερ με την Εύα Μπράουν και εκεί αυτοκτόνησαν και οι δύο.

☞ Μετά το τέλος του πολέμου, οι δυνάμεις των Ρώσων προσπάθησαν να ανατινάξουν το οχυρό. Ήταν όμως τόσο ισχυρό (4 μέτρα συμπαγές σκυρόδεμα) που δεν κατάφεραν τίποτα, και γι' αυτό το σκέπασαν με χώμα. Δύο χρόνια πριν την πτώση του σιδηρού παραπετάσματος το καταφύγιο ανοίχτηκε ξανά. Σήμερα είναι εν μέρει επισκέψιμο.

Reichskanzlei — Vorbunker

Ο θάνατος του Χίτλερ δημοσιεύεται στο Stars and Stripes,
την εφημερίδα των αμερικανικών δυνάμεων

- ⌘ el.wikipedia.org
- ⌘ <http://tvxs.gr>
- ⌘ <http://historyreport.gr>
- ⌘ <http://www.imdb.com>